

Jezični dohtarji in pretkani ovčarji

MENGES – Nova premiera v mengeškem Špas teatru je spet napisana na kožo vsem, ki so jim po godu (ljudske) komedije. Burka o jezičnem dohtarju neznanega avtorja iz petnajstega stoletja je hvaljena tema o prevarah in krivicah, s katero se je režiser **Vito Taufer** spoprijel že drugič – tokrat v svoji drugi predstavi, ki jo je režiral v Špas teatru. **Urški Alič**, direktorici mengeškega ko-

kov in televizijskih napovedalcev, ki so si želeli ogledati besedilo o vedno aktualni temi – kako pretentati nasprotnika, ki te poskuša pretentati. Morda tudi zaradi zasedbe igralcev. **Matjaž Javšnik**, idejni vodja Trafike in zabavljač, ki mu ni para, se je vživel v vlogo jezičnega dohtarja, njegovo ženo (in sodnika) pa je odigral kar **Ivo Godnič**, ki s Tauferjem dolga leta sodeluje že v Sloven-

Matjaž Javšnik in Vito Rožej, stara znanca še iz časov Improlige

Vito Taufer, Urška Alič in Uroš Smolej

mercialnega gledališča, ki ga je kar nekaj časa snubila (za režijo, da ne bo pomote), ga je zdaj vendarle uspelo pridobiti zase. Po kriminalki **Mišolovka** Agathe Christie, ki je bil njegov prvenec na mengeških tleh, je končno »njihov«.

Sobotna premiera je v Menges privabila trume znanih obrazov, od politikov, režiserjev, igralcev, glasbeni-

skem mladinskem gledališču (SMG). Iz svojega »domačega« gledališča je tako režiser povabil v goste tudi **Roberta Prebila**, ki je v vlogi »neumnega« ovčarja prevaral sodnika, dohtarja in suknjarja. Prav gotovo pa je najboljšo potezo potegnil, ko je **Uroš Smoleja**, sicer zaposlenega v Mestnem gledališču ljubljanskem (MGL), preoblegel v »zategnjenega« su-

knjarja. Smolej in Godnič sta pokazala tudi svoje »skrite« talente – prvi pri plesu s sprehajalno palico, drugi pa pri petju, kjer se je videlo, da so mu na kožo pisani tudi visoki toni.

V Špas teatru gotovo najboljše vedno, kako se obelodanijo premiere. Poskrbeli so za izbrano hrano in pijačo (le kozarcev je vedno znova zmanjkovalo) ter glasbo. Fake Orchestra, v katerem igra tudi **Nino de Gleria** in Je-

ter **Tomaž Toporišič**, nekoč programski direktor SMG, danes pa dramaturg v Mladinskem gledališču. Seveda ni manjkalo tudi drugih režiserjev; tako je čas za komedijo po filmskem festivalu našel tudi **Damjan Kozole**.

Nikakor se ne moremo izogniti tudi znanim obrazom s televizijskih ekranov. Ajša Sunjič in Mark Žitnik si kljub napornemu delavniku na svoji TV Papriki vedno »odtrgata« čas in se pojavila

Slovenski minister za evropske zadeve Janez Potočnik in nekdanja direktorica urada za informiranje Alja Brglez Foto: Jaka Adamič

lena Ždrale, ki sta napisala glasbo za Burko o jezičnem dohtarju, so zabavali zbrane tudi na sprejemu po premieri, tako da je bila na odru še ena igralka SMG **Janja Majzelj** – sicer tudi ena izmed vokalistk Fake Orchestra. Tako ni čudno, da sta na pred-

povsod. Gotovo s tem iščeta tudi nove ideje za svoje intervjuje. Prišli so tudi Videostopničarji, pa kup politikov, igralcev in glasbenikov. Nekaj le zato, da podprejo svoje igralske prijatelje. Pa kaj bi naštevali, imen je preveč, glavno je, da se je vsaj

GLEDALIŠKA OCENA

Lažejo vsi, zmaga pa tisti, ki je od vseh najbolj zvit in pokvarjen

Vito Taufer je režiral Burko o jezičnem dohtarju, otvoritveno predstavo Špas teatra v Mengšu

ANDREJ JAKLIČ

finance@finance-on.net

Burka o jezičnem dohtarju, delo neznanega avtorja, je nastala v 15. stoletju. Tako z obliko kot vsebino je povsem zvesta žanru, ki je omenjen že v naslovu, namenjena pa izključno zabavi. Je zgodnica o svetu, pokvarjenem do konca, v katerem, da bi preživel, lažejo prav vsi, zmaga pa tisti, ki je od vseh najbolj zvit, torej pokvarjen. V Burki so to trgovec, odvetnik in njegova žena, sodnik ter pastir. Propadli in zapiti odvetnik svoji lakomni in objestni ženi kupi blago za obleko, ki ga seveda ne misli plačati ... zviti trgovec misli drugače in se odpravi k njemu domov. Razlog za situacijsko komiko je nastavljen, mehanizem lahko steče.

Dramski skelet burke je na tanko obložen s komičnim mesom (namenoma neznan avtor?), zato pri njenem oživljanju ne pomagajo niti spretni prsti **Vita Tauferja** (ki se je z njo pred nekaj leti že ukvarjal na Primorskem poletnem festivalu). Notranji ritem je kljub natančnim menjavam tempa hitro prepočasen, atmosfera neizrazita, komika pa že v izhodišču utemeljena na nekaj gagovskih in večkrat ponavljajočih se potezah. Učinek je seveda v tesni povezavi z igralskim deležem. Tako **Matjaž Javšnik** kot Je-

Brez resnejših problemskih namenov in ob sila skromnih umetniških zahtevah je Burka o jezičnem dohtarju, ki ga upodablja **Matjaž Javšnik**, namenjena izključno zabavi.

Foto: Marko Senica

zični dohtar intenzivno uporablja že viden in prepoznaven komični arzenal, **Ivo Godnič** pa kot odvetnikova žena in sodnik bolj kot na izraziteje izdelano igralsko figuro stavi na pevski talent in jakost svojega glasu. Edini, ki sveže, duhovito in kljub manjšemu obsegu prepričljivo zgradi svoj lik, je **Uroš Smolej**, ki trgovca oblikuje v figuro, duhovito podloženo z grobarskimi toni. Poleg **Roberta Prebila**, ki nastopa zgolj v epizodni, a simpatični vlogi Ovčarja, je to najsvetlejši del Burke, ki bi jo z lahkoto nadomestila katera od številnih kakovostnejših in tudi lahkotnejših komedij, kakršne načrtno vzgaja od državnih subvencij neodvisna gledališka scena, da z njimi napada "gledalčeve organe za smeh".

Občinstvo je izbralo Na kmetih, žirija pa Burko o jezičnem dohtarju

Slavi tudi režiser Vito Taufer

Dneve komedije v Celju si je letos ogledalo prek 4500 ljudi

Po štirih tednih so se v Celju končali že 13. dnevi komedije. Absolutna zmagovalka izmed osmih tekmovalnih predstav je bila, po oceni strokovne žirije, zadnja iz tekmovalnega programa, *Burka o jezičnem dohtarju* v izvedbi Špas Teatra v Ljubljani. Poleg naziva žlahtna komedija, si je z njo in z režijo Ivone - princeze Burgundije v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj, režiser Vito Taufer zaslužil naziv žlahtnega režiserja. Vsi nastopajoči igralci v "Burki": Matjaž Javšnik, Ivan Godnič, Uroš Smolej in Robert Prebil, pa so si prislužili naziv žlahtni komedijanti dnevov komedije 2004.

Kot običajno, se je tudi tokrat okus občinstva razlikoval od strokovne žirije. Občinstvo je letos najbolj navdušilo celjsko gledališče in komedija *Na kmetih*. Tudi žirija je ni čisto prezrla. Igralka SLG Celje Manca Ogorevc si je z vlogo Maričke v tej komediji zaslužila naziv žlahtna komedijantka dnevov komedije 2004.

Sherpa

Manca Ogorevc - žlahtna komedijantka, ob Tareku Rashidu in Renatu Jenčku

Slovesni zaključek letošnjih dnevov komedije v Celju so sklenili sinoči s komedijo *Pizama* za šest v izvedbi Mojteatra in podelitvijo žlahtnih nazivov. V zadnjem dejanju letošnjega praznika smeha v celjskem teatru sta se zvrstili še dve predstavi v tekmovalnem delu. Poleg zmagovalne še *Sluga dveh gospodov* Carla Goldonija v izvedbi SNG Mari-

Sherpa

Robert Prebil, Matjaž Javšnik, Ivan Godnič in Uroš Smolej (od leve) v nagradi Burki o jezičnem dohtarju

Žirija, v sestavi predsednika profesorja Slavka Deržka, igralca Janeza Bermeža ter novinarja in kritika Tomaža Simona, je takole utemeljila svoje odločitve za posamezne nagrade.

Manca Ogorevc si je prislužila naziv žlahtne komedijantke za hladnokrvno, iskreno in komedijsko arogantno interpretacijo vloge, ki je ne samo po naključju, ampak predvsem zaradi igralske inteligence prerasla v posrečen "komentar".

Matjaž Javšnik, Ivan Godnič, Uroš Smolej in Robert Prebil so si pridobili naziv žlahtnih komedijantov za perfeccionistično interpretacijo, vrhunskost humorja, dinamiko in motiviranost, ki krasijo najbolj žlahtne umetniške kolektive.

Režiser Vito Taufer si je naziv prislužil za načelen, strukturalističen pristop k režiji gledališke komedije, s čimer ne odstopi od značilnih "taufferjevskih" prijemov: komedijo pa prefinjeno natančnostjo in dozirano humornostjo umesti v prostor in čas.

Burka o jezičnem dohtarju si zasluži žlahtni naziv zaradi izjemne gledališke dinamike, učinkovite odrske interpretacije s psihoanalitičnimi prijemi, ki so vse situacije aktualizirali ter na najžlahtnejši komedijski način prenesli v sodobno družbo, kjer se gledalce z lahkoto poistoveti s tem ali onim "slovenskim" karakterjem.

bor. Tudi ta je ogrela občinstvo, ki ji je prisodilo oceno 4,4, medtem ko je *Burka o jezičnem dohtarju* ocenilo s 4,36 in jo tako uvrstilo na - četrto mesto.

V splošnem pa je bilo letos občinstvo zadovoljno z izborom programa, kar potrjujejo njihove, v glavnem, precej visoke ocene. Nihče ni zdrsnil pod tri.

"Smo zadovoljni. Dnevi komedije so postali prepoznavna prireditve in marsikoga mika, da bi jo prestavil kam drugam. Vendar bo ostala v Celju in opažamo, da se nekateri že potegujejo za čast, da na njej lahko sodelujejo. Tudi program je iz leta v leto boljši, komedija kot gledališka zvrst se vse pogostejše znajde na repertoarju slovenskih gledališč.

Najpomembnejše pri tem festivalu pa je to, da vsako leto dobimo številne nove komedije. Na naš natečaj za izvirno ko-

medijo, žlahtno komedijsko pero, prispe veliko novih tekstov in se tako bogati tudi slovenska gledališka literatura", pravi Borut Alujevič, prvi mož celjskega teatra. Letos se je z nazivom žlahtno komedijsko pero ovenčal mladi mariborski pisec Rok Vilčnik z igro Pavlek.

Bolj rado damo do te največje predstavitve komedije v Sloveniji, je postalo tudi ministrstvo za kulturo. Doslej je prispevalo samo nagrado avtorju na izvirno komedijo, letos prvič pa je s poldrugim milijonom tolarjev sofinanciralo prireditve, ki stane okoli 16 milijonov tolarjev.

K temu znesku glavni pokrovitelj Mestna občina Celje doda dobra dva milijona tolarjev, štirje milijoni se naberejo od vstopnic, ostalo pa prispevajo številni sponzorji.

Violeta Vatovec Einspieler

Na festivalu slavil "jezični dohtar"

Sinoči s podelitvijo nagrad sklenili 13. Dneve komedije

Mojca Grušovnik

CELJE – S predstavo *Pizama za šest* Mojega teatra iz Ljubljane in s podelitvijo tradicionalnih nagrad so sinoči v SLG Celje sklenili 13. festival Dnevi komedije. Trinajstica, kot pravi upravnik tega gledališča **Borut Alujevič**, vendarle ni nesrečna številka, tudi letošnji festival je namreč po njegovem mnenju odlično uspel. Vse predstave so bile polne smeha željnih obiskovalcev, ki so bili najbolj navdušeni nad komedijo Vinka Möderndorferja *Na kmetih* v režiji Dušana Mlakarja in izvedbi domačega ansambla. Uprizoritev je dobila oceno 4,7 in je bila razglašena za žlahtno komedijo po oceni občinstva.

ZADOVOLJIVA RAVEN

Strokovno žirijo so sestavljali profesor Slavko Deržek, gledališki igralec Janez Bermež ter novinar in kritik Tomaž Simon. Ogledali so si vseh osem tekmovalnih predstav, ki so žanrsko segale od političnega kabareta prek klasične in sodobne komedije do burke. Prispele so iz vseh gledaliških središč, kot je menila žirija, pa so bile po svoji interpretaciji in vsebini na zadovoljivi ravni. »Komedijska živi v vseh svojih zvrsteh na vseh slovenskih gledaliških odrih, vprašanje pristopa pa je, kako se promovira in uveljavlja,« so ob zaključku festivala dodali člani žirije, ki so bili soglasni pri odločitvah, komu podeliti nagrade.

Za žlahtno komedijantko so izbrali **Manco Ogorevc**, ki je odigrala Maričko, podjetno hčerko v predstavi *Na kmetih*. Nagrado so ji podelili za hladnokrvno, iskreno in komedijsko arogantno interpretacijo vloge, ki je ne samo

po naključju, ampak predvsem zaradi igralske inteligence prerasla v »posrečen komentar«. Žlahtni komedijanti so postali štirje igralci iz predstave *Burka o jezičnem dohtarju* anonimnega avtorja v produkciji Špas Teatra iz Mengša, in sicer **Matjaž Javšnik**, **Ivan Godnič**, **Uroš Smolej** in **Robert Prebil**. Po mnenju žirije so si nagrado zaslužili zaradi perfekcionistične interpretacije, vrhunskosti humorja, dinamike in motiviranosti, ki krasijo najbolj žlahtne umetniške kolektive.

TAUFER ŽE ČETRTIČ

Za žlahtnega režiserja je bil že četrtič imenovan **Vito Taufer**. Letos si je to nagrado prislužil za režijo komedije *Ivona, princesa Burgundije*, ki jo je izvedlo Prešernovo gledališče Kranj, in za režijo že omenjene *Burke o jezi-*

čnem dohtarju. Po mnenju žirije je imel Taufer načelen, strukturalističen pristop k režiji, s čimer ni odstopil od značilnih »taufferjevskih« prijemov, komediji pa je s prefinjeno natančnostjo in dozirano humornostjo umestil v ustrezen prostor in čas. *Burka o jezičnem dohtarju* je postala tudi žlahtna komedija po oceni strokovne žirije; izbrana je bila zaradi izjemne gledališke dinamike in učinkovite odsrke interpretacije s psihoanalitičnimi prijemi, ki so vse arhetipske situacije aktualizirali in na najžlahtnejši komedijski način prenesli v sodobno družbo, kjer se gledalec z lahkoto poistoveti s tem ali onim »slovenskim« značajem. Sinoči so v Celju podelili tudi nagrado za žlahtno komedijsko pero, ki jo je za besedilo komedije Pavlek prejel **Rok Vilčnik**.

Žlahtni režiser Vito Taufer sprejema nagrado iz rok Boruta Alujeviča, upravnika SLG Celje. Foto: Sherpa

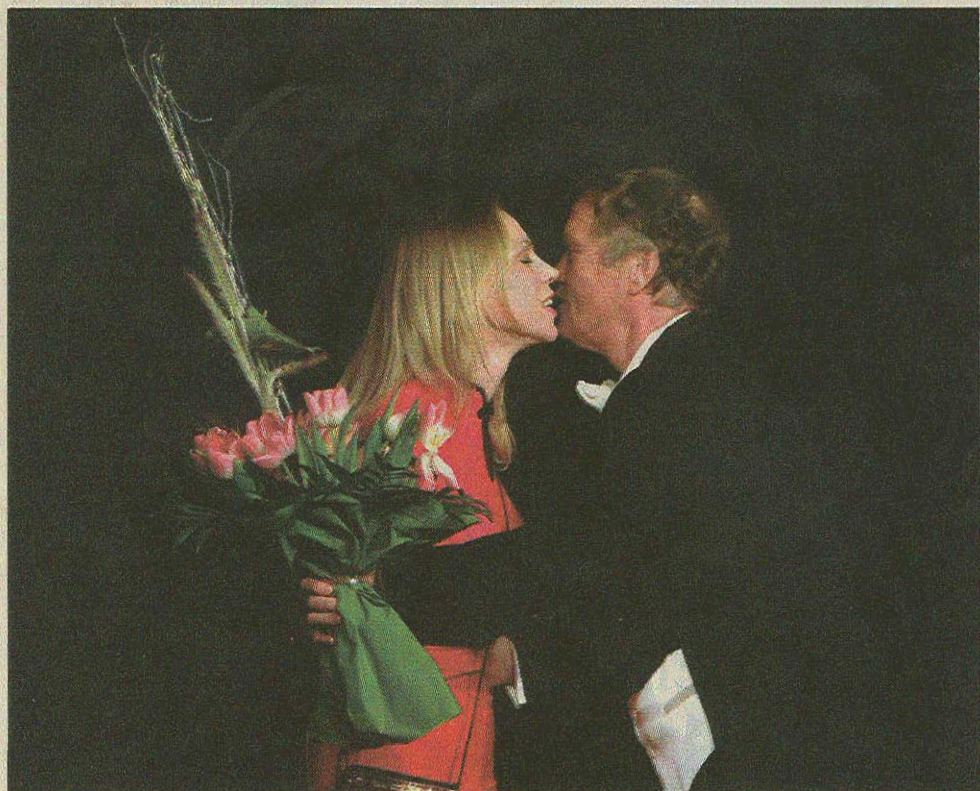

Foto Sherpa

Trinajstič nagrajeni žlahtni komedijanti

Celje – V Slovenskem ljudskem gledališču so sinoči z razglasitvijo odločitev strokovne žirije in občinstva ter gostovanjem Mojega teatra iz Ljubljane s Camolettijsvo komedijo *Pizama* za šest v režiji Marjana Bevka uspešno končali 13. dneve komedije. Med osmimi uprizoritvami v tekmovalni konkurenci po izbiri Tine Kosi je strokovna žirija v sestavi Slavko Deržek, Janez Bermež in Tomaž Simon soglasno razglasila za najžlahtnejšo komedijo letošnjega festivala v celoti *Burko o jezičnem dohtarju* v režiji Vita Tauferja in izvedbi Špas teatra iz Mengša. Naslov žlahtnega režiserja je prisodila Vitu Tauferju za režiji že omenjene Burke ... in Gombrowiczeve Ivone, princeze Burgundije v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja. Naslov žlahtne komedijantke je dodelila Manci Ogorevc (na fotografiji z direktorjem SLG Celje Borutom Alujevičem) za vlogo Maričke v krstni uprizoritvi komedije Vinka Möderndorferja *Na kmetih* v režiji Dušana Mlakarja in izvedbi SLG, naslov žlahtnega komedijanta pa že drugo leto zapored razdelila, tokrat med enakovredne protagoniste Burke o jezičnem dohtarju: Roberta Prebila, Uroša Smoleja, Ivana Godniča in Matjaža Javšnika. Občinstvo je z najvišjo povprečno oceno (4,71) postavilo na prvo mesto krstno uprizoritev Möderndorferjeve komedije *Na kmetih* v izvedbi domačega ansambla (med komedijante posameznih tekmovalnih večerov pa v zadnjem krogu dodalo še Petra Ternovška in Matjaža Javšnika). Žlahtno komedijsko pero in denarno nagrado letošnjega natečaja za najboljšo novo komedijo je sinoči prejel Rok Vilčnik za monokomedijo Pavlek. **S. Pe.**

NOVA, 01.03.2004

Vesela žlahtna komedijantka Manca Ogorevc in povezovalc večera, direktor celjskega gledališča Borut Alujevič.

Žlahtni Špas

PRIZORIŠČE

Slovensko ljudsko gledališče Celje

ZVEZDE DOGODKA: vsi žlahtni

TEMA: zaključek Dnevnov komedije in podelitev nagrad

Celjsko gledališče je že trinajsto leto zapored skoraj za mesec dni odprlo vrata smehu in komediji. Gledalci so si lahko ogledali petnajst predstav različnih slovenskih gledališč, šest v spremljevalnem programu. Devet jih je tekmovalo za naslove. Največ žlahtnih naslovov je letos odšlo v Mengeš, saj je predstava Špas teatra Burka o je-

zičnem dohtarju prejela naziv žlahtne komedije, vsi štirje igralci – **Matjaž Javšnik, Ivo Godnič, Robert Prebil in Uroš Smolej** – so letošnji žlahtni komedijanti, žlahtni režiser pa je Vito Taufer. Občinstvo je nagradilo predstavo celjskega gledališča Na kmetih, v kateri blesti tudi letošnja žlahtna komedijantka **Manca Ogorevc**.

Tekst: **MAKSI IPAVEC**

Foto: Goran Antley

Dva žlahtna komedijanta Špas teatra, Matjaž Javšnik in ta večer ves v redečem Ivo Godnič.

Dobitnik nagrade za najboljši tekst Rok Vilčnik in Tina Kosi, selektorica festivala.

Režiser Vito Taufer ve, kako kvalitetno nasmejati.

Več kot zadovoljna – direktorica Špas teatra Urška Alič.

Roman Končar, Maja Končar, Kondi Pižom in Tina Uršič so s Pižamo za šest zaključili Dnevnov komedije.

LADY, 21.04.2004

Vsesplošna zmaga žlahtne Burke: žlahtni Ivo, Uroš, Matjaž in Robert, predstava je bila nagrajena z naslovom žlahtna komedija, režiser Burke Vito Taufer pa je postal žlahtni režiser.

Slavje v Špas teatru

Najžlahtnejša burka

Kadar člani gledališke ekipe mengeškega Špas teatra v zakulisju spremljajo komedijo *Burka* o jezičnem dohtarju, si z dlanmi zatiskajo usta, da bi utišali glasen smeh, ki jim ga s svojo odlično igro izvablja glavni igralci omenjene komedije. Da so Ivo Godnič, Uroš Smolej, Matjaž Javšnik in Robert Prebil res odlični, so se strinjali tudi člani strokovne žirije na Dnevih komedije v Celju in vse štiri razglasili za žlahtne komedijante. Prvič v zgodovini festivala se je tako zgodilo, da so naslov žlahtni komedijant prejeli kar štirje igralci iz iste predstave. Toda zaradi tega so se organizatorji festivala znašli v hudi zadregi: pri roki so imeli eno samo zlato broško za žlahtnega komedijanta, zato so sklenili, da bodo nagrade vsem štirim podelili pozneje. Direktor celjskega gledališča Borut Alujevič je držal besedo, prišel v Mengeš na eno od predstav Burke o jezičnem dohtarju in jim podelil vsakemu svojo zlato broško. Komedijanti so se odločili, da bodo denarno nagrado v vrednosti 100.000 tolarjev, ki bi si jo morali razdeliti na štiri dele, raje podarili v humanitarne namene. Denar bodo nakazali eni od socialno ogroženih slovenskih družin.

PONEDELJEK 27.10

Harry in Sam se pogovarjata,
gledališka prestava v MGL

TOREK 28.10.

100 minut Tomaža
Padurja, Viba studio

Redakcija TINA RECEK

KNJIZNI MOLJ

Kaj ta teden berejo
znani Slovenci

Mima

Jaušovec:

Zadnja knjiga, ki sem jo prebrala nosi naslov Minuta nesmisla avtorja Anthonya de Mella. V njej se zgodbe vrstijo druga za drugo, so poučne, brez naslova in se zlahka berejo. Posodila pa mi jo je pedikerka.

Aleksander

Lucu:

Zelo intenzivno berem knjigo Tarasa Kermaunerja Skupinski portret z Dušanom Pirjevcem, kjer je imenitno opisano družabno dogajanje generacije po drugi svetovni vojni. Druga pa je knjižica Transalpina.

Alja Brglez:

V zadnjem tednu sem prebrala: Honore de Balzac: Šagrinova koža; Primo Levi: Utopljeni in rešeni; Lawrence Durrell: Aleksandrijski kvartet, Edward Said: Orientalizem ...

9 NAJBOLJŠIH

ZMERAJ SESTRA VENDELINA Marija Ilič, E. Novak

Vale Novak ★★★★★

IZGUBLJENI SVEZENJ Rudi Seligo

Nova Revija ★★★★★

ALAMUT Vladimir Bartol

Sanje ★★★★★

NEUMNI BELI MOŽJE Michael Moore

Pasadena ★★★★★

POZIV John Grisham

MKZ ★★★★★

SLOVENSKE PRAVLJICE Zbrana dela

Nova Revija ★★★★★

IMPERIJ A. Negri

Študentska založba ★★★★★

TANGO V SVILENIH COKLAH Ted

Kramolc ★★★★★

MED SVOBODO IN RDEČO ZVEZDO

Dušan Lajović ★★★★★

Nova obzorja ★★★★★

★★★★★

ŽIRIJA

Različne založbe bodo vsak teden predstavile devet najbolj prodanih knjig. Tokrat so to: Vale Novak, Mladinska knjiga, Sanje, Pasadena, Študentska založba in Nova revija.

Štirje briljantni komedijanti v burki

Špas teater tudi v tej sezoni nadaljuje s serijo komičnih predstav, v katerih je moč zaslediti pod napisom režija priznana in uveljavljena režijsko ter marsikatero zvezdniško igralsko ime.

TINA RECEK

Torej, sestavine za dober recept, ki bo na koncu obrodil zaželen izdelek, v tem primeru - polnil gledališko blagajno, ni kompliciran. Zagotovo pa določenega in preverjenega načina ni. Saj je občinstvo navsezadnje tisto, ki odloča o uspešnosti uprizoritve.

Okus pa je relativen in samosvoji. Vendar, kot kaže že od vsega začetka ustanovitve Špas teatra, njegovo vodstvo zna zelo dobro predvideti, kaj bo pritegnilo in zadovoljilo čim številčnejše gledalstvo. S serijo zabavnih in odmevnih predstav je Špas teater na široko odprl svoja vrata množici, ki že dolgo časa ali sploh še ni prestopila praga kulturneg hrama.

Letošnji repertoar so otvorili s komedijo Burka o jezičnem dohtarju neznanega avtorja iz petnajstegastoletja, podkatero je podpisan kot režiser, kostumograf in scenograf Vito

Matjaž Javšnik kot nabriti Jezični dohtar

Taufer, priznani slovenski režiser, med drugim dobitik dveh nagrad Prešernovega sklada ter režiser ter režiser lanskoletne uspešne detektivke Mišolovke v istem teatru. Burka se vrti okoli nenehnih prevar, laži, spletk, katerim ni videti ne konca ne kraja. Te se intenzivno prelivajo v divjem tempu, ki ga oblikuje v verzih napisano besededilo v arhaičnem jeziku.

Protagonisti so se v živahni, energični ter jezikovni burki

Živahna, energična igra Matjaža Javšnika v novi predstavi Burke.

Foto: Zeljko Stevančič

Ivo Godnič kot markantna doktorjeva žena

zelo dobro znašli. Tako smo priča plejadi situacij, v katerih se iskri serija duhovitih prizorov.

Opravka imamo z revnim dohtarjem, ki si od naivnega Suknarja brezplačno pridobi prekrasno blago za ženo. Ko prodajalec spozna, da do plačila ne bo prišel tako zlahka, se burka v tej točki dodobra prične. Laži in sprenevedanja so tako dobra argumentirana, da se resničnost hočeš nočeš zamegli. Na koncu zma-

SREDA 29.10.

Nekje vmes, plesna predstava, Cankarjev dom

ČETRTEK 30.10.

Meral Güneyman, zvoki kitare, Ljubljansk igrad

PETEK 31.10.

Čarovniško popoldne, Cankarjevo nabrežje

Uroš Smolej kot opeharjeni Suknar

Robert Prebil kot premetenj Ovčar

ga premetenost nad pravičnostjo.

Ivo Godnič, mojster transformacije, je kot Žena dohtarja in Sodnik, z eno besedo markanten. Uroš Smolej je s svojo izstopajočo obrazno mimiko, do konca zategnjanimi grimasami in prepoznavno prezenco oblikoval elegantnega, prefinjenega in opeharjenega Suknarja. Robert Prebil pa je kot Ovčar, prebrisani in njihov neljubitelj. Tu pa je še glavni motor predstave,

nenadomestljivi Matjaž Javšnik kot Jezični dohtar. Blesti zlasti v prizorih hljinjenja bolezni in delirija, kakor tudi v prilizovanju in obljubljanju plačila.

Zokrožimo lahko z besedami, da je Burka o jezičnem dohtarju, pod okretno, kot z oljem namazano režijsko taktirko Vita Tauferja zasedbo štirih odličnih in nadarjenih komedijantov, nadvse sproščujoča in zabavna. Toplo priporočamo.

ANDREJ KOŠAK

KULTUROMAN**Slovenska kultura pred EU**

Se dobra pol leta nas loči do vstopa v EU. V kakšnem stanju pripravljenoosti sploh je slovenska kultura za ta prehod?

Čeprav je sedanja kulturna ministrica spisala Nacionalni kulturni program in vlada ga je te dni potrdila, se v parlamentu in medijih ni slišalo nobenih kritik, razprav, nobena stranka ni zavzela nobenega stališča, nihče se ni drznil dregniti v ta segment. Očitna je bila slovenska kulturna politika bolj zaščitena celo v Titovi Jugoslaviji, naspram prevladi srbohrvaškega jezika, kot danes ko vstopamo v bistveno večji prostor. V času pogajanj k pristopu v Evropsko Unijo smo zavarovali domačega kmeta, kot belega medveda, prav nobenih razprav pa ni bilo, kaj bo z našo kulturo. Brez kulture nas Slovencev kot narod pravzaprav sploh ne bi bilo in vprašanje je, če bomo čez 50 let sploh še Slovenci s svojo avtonomno kulturo, ali pa bomo postali eden od narodov, ki so jih asimilirali večji narodi, kajto vsaka asimilacija se začne ravno na kulturnem področju. Bo Slovenija znala odigrati svojo zgodovinsko vlogo? Če ne drugače se bodo za Slovenijo odprle številne možnosti za črpanje finančnih virov iz najrazličnejših skladov Evropske Unije. Evropa namena cel niz sistemskih in finančnih pomoči za razvoj kulture, širitev produkcije, mednarodno povezovanje na kulturnem področju, šolanje, izobraževanje... Najhuje bi bilo, če bi zgolj zaradi evropskosti plačevali celo vrsto participacij, sami pa ne bi bili sposobni črpati sredstev, ki so lahko nekajkrat večja od samega vložka. Ali ima Slovenija

dovolj izobražen menadgment, ki se je sposoben prebijati iz celo vrsto birokratskih papirjev in omogočiti slovenski kulturi dotok novih sredstev? Tudi država bi se morala zavedati, ne samo Ministrstvo za kulturo, da bo pogled na Slovenijo še kako odločilen ravno prek okulture. Preko kulture bodo Evropejci odkrivali našo dušo in naše razmišljanje.

Ali bomo Evropi ponudili simpatičen obraz države, kjer je kulturna produkcija raznolika, ambiciozna in bogata ali pa bomo pokazali obraz zatohle province. Da je slovenska kulturna politika v slovenskih rokah se moramo zavedati vsi, toliko kot smo pripravljene za kulturo plačati, toliko jo bomo imeli. V zadnjem desetletju, ko smo državo končno dobili, smo se začeli kulture otepati in vsakem koraku. Tudi ko slovenski kulturniki dobivajo najbolj prestižna mednarodna priznanja, se politiki ne zganejo, mogoče župan sprejme kakšnega zaslužnega kulturnika, višje pa žal ne prodrejo.

Povejte mi, kdo je sprejel Cvitkoviča, Iztoka Kovača, Draga Jančarja... višje od srečanja s kulturnim ministrom niso prišli. Kako bistveno drugače je pri naših športnikih, mar si ni kar celoten državni vrh podajal kljuko z našimi nogometaši zgolj zaradi uvrstitve na svetovno prvenstvo. Približno enako stanje benovelentnosti do kulture vlada tudi na drugih področjih.

V kolikor se ne spremeni celoten naš odnos do kulture, se pišijo Slovincem težki časi. Brez jasne politike pomoči države in razvojnih smernic in zgolj priseganje na tržne mehanizme uspešnosti si počasi, a zanesljivo kopljeemo jamo, v katero bomo padli brez da bi se pravzaprav zavedali, da smo se pustili prostovoljno podjarmiti takrat, ko smo imeli največ svobode.